

Pääkuva - ristikon ydin

Tänään ja kahtena seuraavana lauantaina pureudumme ristikon pääkuvaan. Valtaosassa ristikkoja on pääkuva (tai useampia). Pääkuvasta lähtevät sanat määrittelevät usein koko muun ristikon laadintapohjan ja luovat puitetta muulle ristikon sanastolle. Pääkuva on ristikon tärkein elementti.

Kuvaristikoiden alkutaipaleella esiintyi huomattavasti enemmän pääkuvattomia ristikoita kuin ristikkolehkien yleistyttyä ja nykyään. Liekö pääkuvallisten ristikoiden suosio vaikuttanut siihen, että vähitellen pääkuva vakiintui oleelliseksi osaksi valtaosassa ristikkoja.

Alkuaikoina pääkuvasta lähtevät sanat/lauseet olivat usein vaatimattomia: lyhyitä ja aika mielikuvituksettomia. Ajan myötä lauseet monipuolistuivat, lisääntyivät ja muuttuivat luovemmiksi. Kollegani Pekka syventyy ensi lauantaina erikseen pääkuvalauseisiin.

Alussa pääkuva, joita oli säännöllisesti vain yksi ristikko kohden, oli aina vasemmassa yläkulmassa. Siinäkin tapahtui hiljalleen monipuolistumista. Kahden viikon kuluttua käsittelen tarkemmin pääkuvien sijaintipaikkoja ristikoissa.

Miksi pääkuva on niin tärkeä ristikolle? Mielestäni yksinkertaisesti siksi, että sen avulla ristikos-

ta tulee mielenkiintoisempi. Pääkuvalauseita ei yleensä pysty kirjoittamaan ratkaisuun ensimmäisinä, vaan tarvitaan monien risteävien sanojen apua ennen kuin lauseet hahmottuvat. Parhaimmillaan niissä ovat ristikon hykerryttävimmät oivallukset. Jotkut pääkuvalauseet jäävät pysyvästi muistiin.

Laatijan kannattaisi mielestäni keskittää paras osaamisensa pääkuvalauseiden miettimiseen ja rakentamiseen. Joillakin laatijoilla näin näyttää olevankin. Joidenkin kohdalla huomaa ajattelevansa, miksi ihmeessä laatija on päästänyt tällaiset läpi? Ehkä osaaminen ei aina ole tarpeeksi korkeatasoista.

Pääkuvaideat tulevat mieleen milloin missäkin. Ne tuntuvat elävän oman rytminsä mukaan. Itse olen huomannut, että ne pitää kirjoittaa muistiin juuri silloin, kun ne ilmestyvät. Jos en tee näin, ideat myös häipyvät mielestä, ja se harmittaa toden teolla. Minulla on aina käden ulottuvilla ruutupaperilehtiä, johon kirjaan kaikki tulevat ideat. Se tarkoittaa kirjan tai lehden lukemisen keskeyttämistä hetkeksi tai filmin laittamista paussille kirjaamisen ajaksi. Näin tein myös työelämässä ollessani. Valmensen työkseni organisaatioiden ihmisiä. Kun väistämätön idea pukkaasi läpi kesken esitykseni, kirjasin sen rauhallisesti lehtiöni ja jatkoin esitystäni. Ihmisethän eivät tienneet, mitä olin paperille merkinnyt.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen
kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/
ristikkoakatemia/